

VECKOBLADET

2013:16

130517

LÖRDAGSMUSIK

Helgeandskyrkan

18 maj kl 17

Alexandra Cimbritz , piano

Irene Frisch, piano

Kristina Runyeon-Odeberg, blockflöjter

SOMMARPROMENAD

Söndagen den 19 maj

Samling vid Källby-badets entré klockan 14

Det är tre promenader i en. Den första etappen går längs dammarna där fisken leker, näktergalarna sjunger, göken gal, äppleträd, hägg och hagtorn blommar. Vi avslöjar Flackarps hemliga badplats. Ta gärna ett dopp vid bryggan! Vi passerar ett fält med blommande raps.

Sedan kan den som är trött gå hem.

Klostergårdens byalag

[Läs mer »](#)

DEMOKRATISK VÄNSTERS FÖRELÄSNINGSSERIE

“Lyckliga i alla sina dagar”

Nina Björk talar om sin bok.

Onsdag 22 maj kl 18.00

Lunds Stadsbibliotek atriumgården

[Affisch »](#)

HELGEANDS FÖRSAMLINGSGÅRD: CAFÉ TORSDAG 23 MAJ KL 13

Kristen tro och etik

Lars-Olle Armgard, präst och docent i etik, talar på temat: Kristen tro och etik - ett möte mellan Gustaf Wingren i Lund och K.G Lögstrup i Århus.

AFGHANISTAN BEHÖVER BARNMORSKOR, INTE SOLDATER

Regeringen fortsätter att förhålla tillbakadragandet av de svenska trupperna från Afghanistan. Carl Bildt öppnar nu upp för att ha kvar svenska soldater i landet efter 2014. Vänsterpartiet motsätter sig detta och menar att det Afghanistan behöver är barnmorskor och lärare, inte soldater.

- De flesta länder som har soldater i Afghanistan avvecklar nu sina insatser, eller har redan gjort det. Men den borgerliga regeringen vill förlänga. Det börjar bli relevant att fråga sig om Sverige ska bli det sista landet med soldater i Afghanistan, säger Hans Linde. utrikespolitisk talesperson för Vänsterpartiet.

- Sveriges militära insats i Afghanistan är ett misslyckande. Detta faktum kan Carl Bildt inte förändra genom att öppna upp för att ha svenska soldater kvar i landet efter 2014, säger Hans Linde.

4000 KRONOR TILL KAMPANJEN ”MEDICINER FÖR KUBA - STOPPA USA:S BLOCKAD” AV GUNNAR STENSSON

Demokratisk Vänsters förstamajföreläsning ”Vart går Kuba” fyllde föreläsningssalen i ABF-huset på Kiliansgatan. De båda föreläsarna, Ola Nilsson, ordförande i Svensk-kubanska föreningen i Malmö, och Bertil Egerö från Lund avtackades med starka applåder.

I stället för att ge föreläsarna honorar beslöts att skicka 4000 kronor till kampanjen ”Mediciner för KUBA”, 2000 kronor i vardera föreläsarens namn.

Mötesdeltagarna och de som inte hade möjlighet att närvara kan bidra till Kubas värdiga och täckande sjukvård till sin befolkning, trots landets relativa fattigdom och USA:s blockad, genom att stödja kampanjen ”Mediciner för Kuba – Stoppa USA:s blockad” PG 235715 – 0.

NINA BJÖRK AV SVEN-HUGO MATTSSON

På onsdag 22 maj kommer Nina Björk att tala om sin bok ”lyckliga i alla sina dagar”, se annons. Här kommer en anmälan av hennes bok.

Nina Björk har skrivit en spännande bok, mycket handlar om konsumismen, om våra drömmar att ständigt efterfråga mer och nya prylar, trots att de gamla duger och är fullt funktionsdugliga drömmar vi om det senaste.

Vi luras att ständigt konsumera, vi anses till och med vara osolidariska om vi inte shoppar, shoppa för jobbens skull. Det är ett problem att vi sparar och håller på slantarna.

”Och det märkliga inträffar: vi måste *skapa* arbeten. Skapa sysselsättning”, skriver Nina Björk. Som om det i denna värld inte finns nog med uppgifter som *behöver* göras. I världen, att bygga bostäder, att bygga för förnybar energi, för att producera mat i en värld som svälter.

Det kapitalistiska systemet kräver ungefär 2,5 % tillväxt om året, minst. Går vi under denna siffra har vi lågkonjunktur, påstås det. Det utgår alltså inte från att tillfredställa våra behov, utan att kapitalismen ständiga krav på ökande vinster. Nina Björk påpekar att 2,5 % tillväxt per år kommer att innebära att världens ekonomi kommer att vara nio gånger så stor inom 90 år. Vi kommer att behöva nio gånger så mycket råvaror och vatten, vi kommer att behöva öka vår energiförbrukning rejält. Detta i en värld där vi vet att klimatet inte ens klarar de utsläpp vi har nu.

Med andra ord, tillväxtens ekonomiska system står i motsättning till jordens överlevnad. Så frågan blir, tål vi mer tillväxt?

ETT AV MÅNGA SKÅL ATT HÖJA SKATTEN AV GUNNAR STENSSON

Banavgifterna ökar väsentligt de närmaste året. Skånes kostnad ökar med cirka 20 procent enligt Trafikverket. Pengarna måste tas antingen från skattebetalarna eller från resenärerna.

Underhållet är eftersatt i hela landet. Spårnätet håller på att falla sönder.

Detta är en följd av privatiseringen av järnvägarna och de konsekvenser den leder till: fragmentisering och många privata aktörers jakt på kortsiktig vinst.

Staten borde återta makten över SJ, Statens Järnvägar.

Under alla omständigheter är en stor statlig satsning på underhåll och utbyggnad en nödvändig investering som också bidrar till att öka sysselsättningen.

Pengarna bör tas från skattebetalarna, inte från resenärerna, av självklara miljöskäl.

Skattefinansierade investeringar i ett effektivt spårnät i Skåne och hela Sverige är bättre för alla än jobbskatteavdrag för att öka konsumtionen av elektroniska prylar i Media Markt.

SCHLAGERN SCHLÅR PÅ MÅRTENSTORGET AV FRU MUSICA

Lunds kultursatsning i veckan ”We party too” får väl tolkas som en hyllning till vår grannstad. I Malmö finns teatrar, konsthallar, konserthus, musik och en kulturnämnd med en vänsterpartist till ordförande. Här i Lund leds Kulturnämnden av den avsuttne polismästaren Holger Radner(fp). Någon egen kultur har vi inte råd med under rådande borgerlig regim, men när nu TV, Malmö kommun och regionen ställer upp i stor stil kan vi väl haka på. Röda Kapellet hakar på Lunds påhak, naturligtvis utanför programmet, och detta nu på lördag

Så himla glamoröst blir det kanske inte men vårens sista torgspelning kl 11-12 kommer att

vara präglad av förnyelse och fest. En särskild schlagersångerska medverkar och orkesterns vassaste versmakare och rimsmeder är engagerade. Man kan tala om en förnyelse av den politiska visan, låt vara i gamla fotspår, Så kommer man t.ex. i sången "Åldringsvård" (melodi "Du ska få min gamla cykel när jag dör") få höra versen:

Kan ni ta min gamla mormor tills hon dör?
Hon är klar i knoppen men en smula skör
Ni behöver inte klema
För ni heter ju Carema
Kan ni ta min gamla mormor tills hon dör?

Därutöver blir det en liten hyllning till det svenska flygvapnet ("Gå upp och pröva dina vingar") och dess insatser för Natos bombningar i Libyen under ledning av de svenska försvarspolitikerna. "Ett litet rött paket" är väl en politiskt ganska stillsam text om man inte ser den som en förhoppning om att den sjuåriga nedmonteringen av Lunds kommunala service ska brytas av vänsterinitiativ. "Varm Korv Boogie" är förstås orkesterns kommentar till hästköttskandalen. Med "Regntunga skyar" framför vi en riktig schlager som slog redan för drygt 50 år sen. Ja, se där ett axplock ur repertoaren.

Man kan lugnt räkna med ett behagligt försommarväder på lördag och skulle det eventuellt falla ett milt regn är det inte hela världen. Väl mött på Mårtenstorget!

KOMMUNISM AV GUNNAR STENSSON

Alla sociala system, till och med ekonomiska system som kapitalismen, har alltid byggts på en grund av verkligt existerande kommunism.

Genom att utgå från principen "av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov" kan vi se bortom frågan om individuellt eller privat ägande (som ändå ofta är föga mer än en formell legalitet) och upptäcka de mycket mer direkta och praktiska frågorna om vem som har tillgång till vilka typer av saker och under vilka förutsättningar.

Nästan alla följer denna princip om de samarbetar om något gemensamt projekt. Det enkla skälet är effektivitet (ironiskt nog med tanke på den gängse uppfattningen att kommunismen "helt enkelt inte fungerar i praktiken"): om man verkligen är intresserad av att få någonting gjort så är det bästa sättet självklart att fördela uppgifterna efter förmåga och ge människor vad de behöver för att utföra dem.

Detta är förmodligen också anledningen till att människor i det direkta kölvattnet av stora katastrofer – översvämningar, strömavbrott eller ekonomiska krascher – har en tendens att agera på samma sätt och gå tillbaka till en enkel form av kommunism."

(David Graeber, Skuld, s.99-100)

I nästa nummer av VB kommer vi att citera en motsvarande beskrivning av den liberala Marknaden.

MP måste säga nej till vinster! av Gunnar Stensson

Det är rubriken på en Brännpunktsartikel i SvD den 6/5, undertecknad av nio ledande miljöpartister, bland andra Karin Svensson Smith, riksdagsledamoten Annika Lillemets, Maria Bergom Larsson och Yanina Difonis i Barn- och Skol-nämnd Lunds stad.

De konstaterar att 8 av 10 svenskar säger nej till vinst, att skolaktiebolagen konkurrerar om största möjliga vinst, att byråkratin går ut över kvalitet och likvärdighet, att Chile är det enda land utom Sverige som låter vinstdrivande aktiebolag driva skolor med hjälp av skattepengar, att vinsterna bara kan hämtas genom nedskärningar i kvaliteten, att lärartätheten är lägre i vinstdrivande skolor än i kommunala, att vinstintressen är förbjudna i de fristående skolorna i Nederländerna, Norge och Danmark och att skolorna i dessa länder - och framför allt i Finland - är bättre än de svenska skolorna.

De tar avstånd från Maria Wetterstrands försvar av vinstintressena i Sydsvenskan den 6/4.

Slutklämmen i inlägget lyder: ”Som miljöpartister känner vi oss tvungna att säga att friskolereformen inte infriat de förhoppningar som fanns. Vi måste våga förändra partiets politik. Vi är fortfarande för pedagogisk mångfald och skolor anpassade till lokala förhållanden. Vi vill ha skolor som är idéburna och ickekommersiella. Och vi vill att kommunala skolor ska utvecklas mot mer öppenhet och lokala initiativ. Däremot konstaterar vi att vinstdriften av skolan har bidragit till försämrade skolresultat och ökade kostnader. Vi vill därför att alla vinster från skolan ska återinvesteras. Uttag ut skolan ska inte tillåtas.”

Detta utgör ett stort steg framåt. Måtte de ha framgång i debatten i det egna partiet!

Men det är lätt att se vad som saknas: Åtgärder mot skolpengen, segregationen och den ohämmade ”valfriheten”.

Nu väntar vi på Socialdemokraterna.

Eva Franchell, ledarskribent i Aftonbladet, skriver den 3 maj: **Det fria valet är orättvist.** Samtidigt konstaterar hon att i alla internationella jämförelser utmärker sig Sverige som ett land där likvärdighet och kunskapsresultat försämrats under 2000-talet.

”Vi kommer inte ifrån det”, skriver hon. ”Det fria skolvalet är orättvist. Igår fick Jan Björklund ta emot sin framtidsutredning om skolan med det betecknande namnet: Det tar tid.

Det får inte ta tid. Skolan behöver resurser nu. Skolbolagen kan pumpa in sina vinstpengar i verksamheten. Kommunerna kan ge mer pengar till skolorna med sämst resultat.

Men skolan kan aldrig bli enhetlig som förr. Orättvisorna måste bort och det får inte ta tid.”

Visst, men de fristående skolorna finns ju kvar, och skolbolagen fortsätter att göra vinst.

Kommer de att pumpa in sina vinstpengar i verksamheten?

Kommer kommunerna att satsa pengar på de skolor som de utarmat genom skolpengssystemet?

Tror Eva Franchell själv på det hon skriver?

Vi väntar på socialdemokraterna, men partiledardebatten i tv 5 maj gav knappast några förhoppningar. Titanic håller kursen.

SÅ ÖDELÄGGER MAN ETT SKOLSYSTEM AV GUNNAR STENSSON

Man kommunaliserar skolan.

Man avskaffar Skolöverstyrelsens kontroll av kvalitet och likvärdighet.

Man låter kommunernas skilda förutsättningar spränga skolans likvärdighet.

Man inför skolpeng för att ge rovgiriga riskkapitalbolag en vittring av vinst.

Man ser eleverna som kunder i stället för som framtidens bärare.

Man inför rätt att fritt etablera fristående skolor för att släppa in exploatörerna.

Man beslutar om det fria skolvalet för att öppna marknaden.

Man välkomnar riskkapitalisterna när de kommer flåsande.

Man ignorerar deras nedskärningar i antal lärare, speciallärare, bibliotek med mera.

Man gör det möjligt att placera deras vinster i skatteparadis.

Man gör betygsinflation till skolbolagens effektivaste marknadsföring.

Man tvingar även kommunala skolor till betygsinflation för att möta konkurrensen.

Man gör höga betyg till urvalsprincip för elevernas vidare utbildning.

Man låter lärarna korrumpas av rektorer, föräldrar och elever.

Man ser till att Skolbolagen kan stoppa all insyn i sin skolverksamhet.

Man låter hederliga lärare mobbas och tvingas sluta.

Man uppmuntrar medelklassen att flytta sina barn från kamraterna i utsatta områden.

Man välkomnar att segregationen ökar snabbt.

Man ser gärna att kunskaperna blir sämre, bara betygen blir högre.

Man accepterar att majoriteten av lärarna vill bort lämna skolan.

Man organiserar lärarutbildningen så att bara studenter som inte ser någon annan möjlighet hamnar där.

Den destruktiva processen har passerat en tipping point. Den är nu ohejdbar.

Skolminister Jan Björklund försöker bromsa genom att införa nya betyg, centrala prov för yngre elever och annan byråkratisk kontroll.

Byråkratin krossar de kvarvarande lärarna. Efter kritik minskar skolminister Jan Björklund byråkratin. Allt återgår till det tidigare läget.

Men katastrofens grundorsaker kvarstår oförändrade: kommunaliseringen, det fria valet, skolpengen, de fristående skolorna, driftkapitalbolagen och exploateringen av skolans resurser.

Jan Björklunds oljetanker vänder inte

Den stävar spikrakt mot isberget medan regeringen lugnar oroliga passagerare med löften om bättre lärarutbildning och satsningar på dåliga skolor som utarmats av riskkapitalisterna.

Kursen är den rätta, trots allt, fastslår Sydsvenskan.

M, C, FP och KD står orörliga på kommandobryggan och stirrar dödsföraktande på isberget som tornar upp sig framför dem. Närmare Gud till dig.

Men MP drar öronen åt sig och börjar titta efter livbåtarna.

FEM SKÄL TILL VARFÖR DET ÄR RÄTT ATT BOJKOTTA ISRAEL FRÅN EUROVISION SONG CONTEST AV OLOF HOLMGREN

1. Kulturell bojkott fungerar

Det första som människor tänker på när de hör ordet ”bojkott” är oftast en ekonomisk bojkott. Intresset ljuger ju aldrig. Det stämmer att den ekonomiska bojkotten är viktig, det visar inte minst aktionerna mot företag som G4S och Veolia som mist kontrakt i miljardklassen på grund av sin inblandning i den israeliska ockupationen. Men en kulturell bojkott verkar på ett annat sätt. Den riktar sig mot hjärtat snarare än mot plånboken. Det vittnar det sydafrikanska exemplet om. Idrottsmän, akademiker och artister kunde inte resa jorden runt för att representera sitt land på tävlingar, konferenser och festivaler. Det gör ont i ett lands folksjäl att bli utsatta för en bojkott. Det är det som är själva poängen.

2. Kulturen ska tvätta bort apartheidstämpeln

Den israeliska regeringen har haft det tufft i världsupinionen de senaste åren. Efter anfallet på Gaza år 2009 och attacken mot den fredliga Ship to Gaza-flottan 2010 där man dödade nio aktivister nådde denna utveckling sin absoluta botten. Sedan dess har stora resurser satsats på att försöka tvätta bort det dåliga ryktet. Arye Mekeel, hög tjänsteman i kulturfrågor på det israeliska utrikesdepartementet, [sade år 2009 till New York Times](#) att “we will send well-known novelists and writers overseas, theater companies, exhibits. This way you show Israel’s prettier face, so we are not thought of purely in the context of war.” Det kallas whitewashing, ett försöka att tvätta bort en negativ stämpel genom att försöka skapa positiva bilder. I Israels fall handlar det om turism, högteknologi och kultur, som Arye Mekeel så tydligt belyser. Det är en bisarr logik, som om vackra stränder eller välkoreograferade dansföreställningar kan dölja ockupation och övergrepp.

3. Bojkott och dialog står inte i motsättning till varandra

Idag den 15 maj uppmärksammas den så kallade Nakba-dagen. Nakba är arabiska och betyder ”katastrof” och betecknar den etniska rensning av 700 000-800 000 palestinier som genomfördes i samband med staten Israels bildande. Det är 65 år sedan och ännu har flyktningarna inte tillåtits att återvända – trots att denna rätt har blivit fastslagen i FN:s säkerhetsråds resolution nr 194. Många är inte medvetna om detta faktum. Om du inte visste det innan vet du det nu, och du gör det genom en dialog som denna debattartikel har öppnat upp. Det är en dialog som finns tack vare de bojkottkrav som rests i samband med Eurovision Song Contest. Det är en annan dialog än vad de mäktiga vill ha. Den typ av dialog och ”fredsprocess” som sedan Osloavtalet 1993 har inneburit en fördubbling av antalet illegala bosättare.

4. Bojkotten tvingar Israel att ansvara för sin handlingar

Bojkotten bygger på väldokumenterade fakta kring effekterna av den israeliska politiken. En [EU-rapport från 2012](#) talar om ”tvångs- förflyttning av ursprungsbefolkningen” på Västbanken – etnisk rensning med andra ord. [Human Rights Watch skriver att](#) "palestinians face systematic discrimination merely because of their race, ethnicity, and national origin, depriving them of electricity, water, schools, and access to roads, while nearby Jewish settlers enjoy all of these state-provided benefits”.

Amnesty International konstaterar att Israels diskriminerande kontroll över vattenresurser

förvägrar palestinier rätten till vattentillgång. Den dåvarande svenska biståndsministern Carin Jämtin, idag socialdemokratisk partisekreterare, uttryckte det i en något vardagligare prosa då hon efter ett besök på Västbaken år 2005 [beskrev den olagliga apartheidmure](#) som ”helt obegriplig” och fortsatte med att säga att ”det går inte att uttrycka med ord hur vansinnigt sjuk den är”.

Detta är bara ett litet urval av de förbrytelser som ”Mellanösterns enda demokrati; (som Henry Bronett [så elegant uttryckte det](#)) gjort sig skyldig till. Att man får stå till svars för dessa handlingar kan väl knappast anses som mer än rätt? Att andra länder har gjort sig skyldiga till kränkningar mot de mänskliga rättigheterna kan väl knappast ursäkta Israels handlande? Detta sätt att argumentera missar också den taktiska dimensionen. Vi arbetar inte för bojkott av Israel för att det är det enda alternativet. Vi arbetar för en bojkott för att den har en chans att lyckas. Och vi gör det för att...

5. Det palestinska folket har sänt oss en uppmaning

I likhet med den globala bojkottrörelse mot Sydafrika kommer initiativet inifrån. De var de samlade palestinska folkrörelserna, både i och utanför de ockuperade områdena – över 200 fackföreningar, politiska partier, kvinnoförbund osv – som år 2005 samlades i ett upprop till omvärlden. ”Stöd oss i vår rättmätiga kamp” sade man. ”Hjälp oss på det sätt som ni kan”. Sedan dess har uppmaningen om bojkott, desinvesteringar och sanktioner (BDS) vuxit i styrka och allt fler har anslutit sig. Även israeliska organisationer som arbetar för mänskliga rättigheter. Det minsta vi kan göra är att hörsamma denna uppmaning.

Så visst blir det lite obekvämt. Men egentligen, är inte Eurovision Song Contest en liten sak i jämförelse med palestinernas deceniumlånga kamp för frihet och rättvisa? Jag kommer att vara den första som välkomnar Israel tillbaka till Malmö den dag som Palestina är fritt.

Olof Holmgren, aktiv i Palestinanätverket i Malmö

CYKEL OCH BUSS SOM ALTERNATIV TILL SPÅRVAGN?

AV ULF NYMARK

Motargumenten på spåren - del 3

Spårvagnsmotståndarna förespråkar i huvudsak buss- och cykeltrafik mellan Lund C och Brunnsnäs alternativt Stångby/Örtofta och Brunnsnäs som alternativ till spårtrafik. Detta sistnämnda alternativ är sannolikt ett av de mest bisarra förslag som skådats på trafikområdet i modern tid. Det är ju trots allt i Lunds stad som tillgången till övrig kollektivtrafik finns. Och man kan verkligen undra hur många pendlare som vill stiga av tåget ute i en sömning förort - där för övrigt Öresundstågen och långdistanstågen inte stannar (och kommer heller inte att stanna i framtiden)?

Alltså: låt oss granska argumenten för buss respektive cykel mellan Lund centrum och Brunnsnäs – det *framtida, utbyggda* Brunnsnäs. Där kommer någonstans mellan 40 000 och 50 000 personer att bo eller arbeta.

Hur tvinga folk att cykla?

Cykel till Brunnsnäs, som förespråkas till exempel av Sverker Oredsson, en man som genom

sitt parti varit med om att bygga ut Lund till den bilstad som den idag är. Oredsson har givetvis rätt. Cykel *är* ett bra alternativ, men det kan knappast fullt ut ersätta någon form av motorburen kollektivtrafik. För det finns en liten hake med detta alternativ: hur ska man *tvinga* människor att cykla? Inte ens undertecknad, som är en varm anhängare av cyklismen och vill se ganska kraftiga restriktioner mot biltrafik är beredd att förbjuda all biltrafik mellan centrala staden och Brunnsög. Cykeltrafik till Brunnsög bör sålunda på alla sätt stimuleras, biltrafik försvåras. Men högvärdig kollektivtrafik behövs likväl.

Så till bussalternativet

Vilka är nackdelarna med busstrafik jämfört med spårtrafik?

1. Bussar fordrar större bredd i gatan Visserligen är en buss några få centimeter smalare än de spårvagnar som skall trafikera i Lund, men en buss behöver väjningsmån och ”vingelbredd”. Där bussen går i blandtrafik inskränks därmed de oskyddade trafikanternas andel av gaturummet jämfört med spårvagn.

2. Busskörbanor kan inte göras gröna Med spårvagn kan vissa spårsträckor vara gräsbeklädda, vilket är omöjligt när det gäller buss.

3. Bussar har väsentligt mindre kapacitet

Den helt avgörande faktorn för val av spårvagn är förstås kapaciteten. Den planerade spårvägen kommer att nästan femfaldiga dagens kapacitet. Spårvagnen klarar av 3600 personresor per timme och riktning. Vid enbart busstrafikering till Brunnsög skulle snabba 25 meter långa, dubbelledade superbussar behöva sättas in. (Spårvagnslängden planeras bli 30 meter). Med signalprioritering för bussarna i samtliga korsningar med maximal treminuterstrafik kan man rent teoretiskt komma upp i 1800 personresor per timme och riktning – alltså endast hälften av spårvagnskapaciteten. I praktiken innebär detta en ständigt flödande busskolonn som i praktiken stoppar upp all korsande biltrafik och gång- och cykeltrafik. Blockerad biltrafik kan givetvis ses som en fördel, men det är nog knappast det som bussanhängarna önskar sig.

Men varför superbussar? Går det inte med andra bussar? Jo, med den typ av bussar vi har i stadstrafiken i dag kompletterad med ledbussar på 18 meter kan kapaciteten som bäst komma upp i 1000 resor per timme och riktning – och med samma ringlande, ändlösa rad av bussar som i fallet med superbussarna.

Kostnaden

Andra argument som bussalternativets förespråkare för fram är bland annat att spårväg är dyrt och att det är trafikfarligt.

Det är sant att investeringskostnaden i spårväg blir dyrare än för buss. Men skillnaden är inte så stor som bussförespråkarna låtsas. Gator, hållplatser och trafiksignaler för superbussar måste byggas om. Kostnaden uppskattas till 380 miljoner kronor, jämfört med spårvägens 700 miljoner. I dessa kostnader ingår inte fordon och garagekostnader. Om man vidgar kostnadsberäkningarna till att gälla trafiken över en längre tidsperiod – till exempel till två-tre decennier är det tveksamt om den totala kostnaden för spårväg blir högre.

Underhållskostnaderna för busskolonnernas slitage på gator blir stora, bussar slits ner och behöver bytas ut betydligt oftare än spårvagnar. Oavsett kostnaden för drift och underhåll finns det stora, andra vinster att hämta hem med spårvagnstrafiken.

Olycksrisken

Självklart finns det olycksrisker med spårvagn. Att hävda något annat vore dumt. Men ingenting talar för att det skulle vara *större* olycksrisker med spårvagn än med gummihjulsburna motorfordon (bussar, bilar). Tvärtom: Den oskyddade trafikanten (eller för den delen också bilföraren) som ser en buss närma sig – framifrån eller bakifrån) vet aldrig var någonstans i gaturummet bussen kommer att hamna vid möte eller passage. Hur många gånger har vi lundacyklister inte trängts upp mot trottoarkanten av bilar och bussar?. En spårvagns exakta färd bana kan med stor precision förutses eftersom den inte lämnar spåret.

År 2011 dödades eller allvarligt skadades i lundatrafik 31 personer enligt polisens statistik. Det framgår inte i hur många fall motorfordon var inblandade, men det är sannolikt inte ett för djärvt antagande att det var i en mycket stor andel av olyckorna. Spårvagnsstadens Göteborg är kanske den stad i landet som arbetat mest med att få ner antalet trafikolyckor och har också lyckats pressa ner olyckstalen på ett sätt som saknar motstycke bland större tätorter i Sverige. Nivån på olycksriskerna beror således inte på vilken typ av kollektivtrafik man har. Den beror på viljan att – ekonomiskt och juridiskt – satsa på trafiksäkerhet.

Bussanhängarna har kort minne

Jag har här försökt bemöta en del av de argument som bussanhängarna för fram. Det kanske mest förbluffande är att denna bussvurm blommar upp bara några få år efter att en kraftfull folkopinion drev fram ett politiskt beslut som innebar att regionbussarnas trafik genom staden upphörde. Detta faktum tycks bussförespråkarna helt ha glömt. Jag påstår inte att dagens bussanhängare är samma personer som protesterade då. Men VB-läsarna kan vara förvissade om att om det går så illa att superbusskolonnerna en dag börjar rulla mot Brunnshög kommer det att bli en protestorkan som får den tidigare kritiken mot regionbussarnas stadstrafik att framstå som en mild västanfläkt.

Sammanfattning

Några – men inte alla! - fördelar med spårvagn framför buss kan sammanfattas som följer:

- 1 Överlägsen kapacitet
- 2 Spårvagn kan på ett bättre sätt än buss konkurrera med biltrafik
- 3 Biltrafiken i kommunen kan sålunda minska
- 4 Spårtrafik har enligt trafikförordningen företräde vid korsning med annan trafik
- 5 Gående och cyklister får mera plats i gaturummet.
- 6 Delar av spårvägen kan göras grön
- 7 Genom minskad buss- och biltrafik minskar olycksriskerna
- 8 Spårtrafiken är ett stabilt, förutsägbart och långsiktigt trafiksystem (för bussar kan linjedragningen ändras över en natt)

PS. Spårvagnsmotståndarna påstår ofta att Lunds stadskärna är medeltida. Det är den som bekant inte. Större delen av *gatunätets sträckning* är medeltida, men det är ju inte detsamma som att stadskärnan är det. Det medeltida gatunätet kommer inte på någon punkt att förändras i stadskärnan pga spårväg till Brunnshög. *DS*